

2008, vasaris, 5 nr.

Tiražas 500 egz.

Pareigūnai.lt

Gerai ten, kur mūsų nėra

Sausio mėnesį Lenkijoje vyko tarptautinė mokslinė mokomoji konferencija „Pasienio apsaugos tarnybų pareigūnų pozicija teisiniu ir teisėkūros sprendimų Lenkijoje fone“. Jos metu aptartos Lietuvos pareigūnų problemos trijųkaimyninių šalių kontekste.

Evelina Garnelytė

Vokietijoje valstybės tarnautojai neatleidžiami iš darbo. Lietuvoje jie neatsigina nuo atleidimo lapelių. Vokietijoje yra aiški karjeros sistema. Pas mus bet kas, atėjęs iš gatvės, gali tapti vadovu. Vokietijos politikai patys ieško būdų, kaip prieiti prie profesinių sąjungų ir sužinoti kuo daugiau valstybės tarnautojų problemų, kurias galėtų spręsti. „Pas mus reikia garsiai rėkti valdžiai, visuomenei, žiniasklaidai, kad yra problema, ir tik tada mėginama ją spręsti“, - sakė Lietuvos Respublikos iktisminio tyrimo įstaigų profesinės sąjungos (LR ITİPS) pirmininko pavaduotojas Vytautas Lamauskas.

Skiriasi požiūriai

Kalbėdamasis su vokiečiais, V. Lamauskas susižavėjo jų požiūriu į valstybės tarnautojus. „Mūsų teisinis reglamentavimas pasiskolintas iš Vokietijos, bet jų tradicijos pas mus neatėjo. Mūsų visuomenės suvokimas ir mąstymas yra kitoks“, - sakė LR ITİPS pirmininko pavaduotojas. Anot jo, Vokietijos profesinių sąjungų vadovai neieško kontaktų ir bendradarbiavimo su politikais - pastarieji tai daro patys. Gavę informacijos apie problemą, jie imasi konkrečių veiksmų ir savanoriškai siūlo išspręsti kuo daugiau žmonių problemų.

Atlyginimas nežeidžia orumu

Vokietijos pareigūnai neatleidžiami iš darbo. Taip, tai ne gramatinė klaida - tai tiesa.

„Įpareigūnus investuota daug pinigų, jie vertinami kaip tam tikros srities specialistai. Kad ir kokios reorganizacijos būtų vykdomos, stengiamasi jų neatleisti“, - pasakoja V. Lamauskas. Vokietijos atstovai pasakojo, kad pas juos daroma viskas, kad tarnautojo kompetencija būtų pati aukščiausia.

Būtent tokią kompetenciją užtikrina trijų pakopų mokymo sistema. Asmuo, nusprendęs tapti policijos (pasienio ir pan.) pareigūnu, pirminėje pakopoje mokosi trejus metus ir jau tada jis gauna iki 1000 eurų atlyginimą įrankas. Praėjus trejiems metams, jis jau gali dirbti toje srityje, kurios mokėsi. Palyginkime - pas mus įvadiniai mokslai tęsiasi pusantrų metų.

Po trejų studijų metų vokiečių valstybės tarnautojas dirbdamas gauna nemokamą sveikatos priežiūrą, padorų atlyginimą - tai sutelkia jam stabilumą ir galimybę nesieškoti antro darbo, kad galėtų sudurti galą su galu.

I antrąją mokymo pakopą patenka ne visi. Atranką į ją vykdo tam tikri padaliniai. Jie atranka pačius gabiausius darbuotojus, galinčius tapti aukštesnio rango pareigūnais. Atrankos komisija yra labai griežta, todėl ją pereina išties geriausieji. Baigę šios pakopos studijas, jie tampa padalinių vadovais. Atitinkamo Lietuvoje - vidurinioji grandis. Vadovų atlyginimai, anot V. Lamausko, nežeidžia žmogaus orumo.

Trečioje mokymo pakopoje mokosi dar mažiau žmonių. Jie tampa įstaigų vadovais. Vokietijoje aiški karjeros sistema. Ten niekas, atėjęs ir gatvės, netaps vadovu. „Taip kartais nutinka Lietuvoje“, - ironiškai šypiteli LR ITİPS pirmininko pavaduotojas.

Žinoma, būna išskirtinių situacijų, kai pažeidžiamos taisyklės, padaromi nusikaltimai ir valstybės tarnautojas yra priverstas palikti darbo

vieta. Tačiau normaliomis sąlygomis pareigūnai yra užtikrinti, kad ją išlaikys.

Perkelta j 2 psl.

LPPS, LPPPS ir LPİPS pirmininkų viešnagė j Lietuvos konsulatą pas konsulą L. Milašiu.

Ranka ranką plauna, arba kada yra padidėjęs pavojus gyvybei?

Pasikeitusi kompensacijų už sveikatos sutrikdymą mokėjimo tvarka sudarė nišą kilti didelei problemai - i pasikeitusią tvarką įtraukta sąvoka „padidėjęs pavojus gyvybei arba sveikatai“ nėra apibrėžta.

Evelina Garnelytė

Kai patrulis sulaiko teisės pažeidėją arba asmenį, galbūt padariusį nusikalstamą veiką, o šis sulaikomas pasipriešina ir jo metu pareigūnui ištinka vienokio ar kitokio pobūdžio trauma - padidėja pavojus jo sveikatai ir gyvybei. Tačiau, jei pareigūnė, lipdama pas viršininką, paslysta ant laiptų ir susilaužo koją, ji dar nedirba padidėjusio pavojaus sąlygomis. Tokius pavyzdžius pateikė teisininkas K. Likas.

Vidaus tarnybos statutas reglamentuoja, kokio dydžio kompensacijos išmokamos už tarnybos metu patirtą sveikatos sutrikdymą. Jei pareigūno tarnybinių pareigų atlikimas yra susijęs su padidėjusiu pavojumi gyvybei ar sveikatai, jam išmokama tam tikro dydžio kompensacija: lengvas sužeidimas - 12 darbo užmokesčių, apysunkis - 18, sunkus - 24, po to netekto nedarbingumo lygis - atitinkamai 36, 48, 60, mirties atveju išmokama 120 darbo užmokesčių.

Praktikoje pasitaiko

„Buvo atvejais, kai pareigūnas dirbo VSAT Vilniaus rinktinėje. Jis turėjo užlipti ant traukinio vagono (maždaug 3 m), nuimti radiacijos kontrolės prietaisą ir su kompiuteriu nuskaityti jo duomenis. Lipdamas kopėtėlėmis, nukrito ir susilaužė stuburą. Kai rašiau raštą į VSAT, nurodžiau, kad darbas aukštyje kelia didesnę pavojų sveikatai ir gyvybei. Tada kompensacija buvo išmokėta. Iki šiol man nėra tekę skaityti teismų praktikos, kur būtų išaiškinta sąvoka „padidėjęs pavojus gyvybei arba sveikatai“, - prisimena LR ITİPS teisininkas. Kita vertus, civilinėje teisėje yra sąvoka „padidėjusio pavojaus šaltinis“. Tarkim, automobilis jau yra padidėjusio pavojaus gyvybei šaltinis.

Tyrimo eiga

Susižalojus pareigūnui, atliekamas tarnybinis patikrinimas, kurio išvadoje turi būti konstatuota, ar pareigūnas susižalojo vykdydamas tarnybines pareigas, ar buvo priežastinis ryšys tarp pareigų atlikimo ir patirtos traumos. Taip nustatoma, ar jam priklauso kompensacija. Jeigu nustatoma, kad pareigūnas susižalojo vykdydamas tarnybines pareigas, jis siunčiamas į Vidaus reikalų ministerijos Medicinos centro Centrinės medicininės ekspertizės

komisiją (CMEK), kad būtų nustatytas jo sveikatos sutrikdymo laipsnis. Jį CMEK nustato pagal ligų, traumų ir sužalojimų sąrašą. Jei pareigūno trauma patenka į tą sąrašą, kompensacija jam privaloma.

Perkelta j 2 psl.

Turinys

2 psl.

Gerai ten, kur mūsų nėra
Ranka ranką plauna, arba kada
yra padidėjęs pavojus gyvybei?
Vytautas Bakas: „Šiandien
grįžtame į 90-uosius“
Kas nuveikta metų pabaigoje?

3 psl.

Pas Temidę apsilankius
Teisės aktų apžvalga

4 psl.

Pareigūnų „stogas“ Europoje
Kavos pertraukėlė

Vytautas Bakas: „Šiandien grįžtame į 90-uosius“

Vytautas Bakas

Sausio mėnesį Lietuvos Respublikos iktisminio tyrimo įstaigų profesinės sąjungos pirmininko pavaduotojas Vytautas Bakas ir naujai išrinktas Lietuvos respublikinės vidaus reikalų sistemos profesinės sąjungos pirmininkas Gintautas Lagunavičius dalyvavo Policijos departamente prie VRM vykusiame metiniame ataskaitiniame susirinkime. Pateikiame V. Bako skaityto pranešimo tekstą.

Vienas pagrindinių klausimų, užduotų Lenkijoje vykstančioje konferencijoje vokiečiams, kaip sprendžiami nesutarimai, krizės tarp pareigūnų ir įstaigų vadovų: ar per taikinimo institutus, kvaziteismines įtaigas ir pan. Jie niekaip negalėjo suprasti klausimo. Kai pagaliau buvo paaiškinta, jie tiesiog pasakė, kad didesnių nesutarimų įstaigų viduje iš esmės neegzistuoja, jei atsiranda tokių požymių, iniciatyvos paprastai imasi patys vadovai, pasitelkdami profesines sąjungas. Ten pagrindinė energija nukreipta į nacionalines vyriausybes. Sutelkiamos bendros visų pastangos.

Grįžkime į Lietuvą. Čia iš esmės kariaujame vieni

su kitais, kariaujame ne tik su nusikaltėliais, valstybės dėmesio stoka, bet ir su savo pareigūnais. Per penkerius profesinės sąjungos veiklos metus dalyvavome maždaug 700 teismų procesų. Jie vyko dėl nesumokėto darbo užmokesčio, laiku nesuteiktų laipsnių, kvalifikacinių kategorijų, nepagrįstų atestacijų komisijų sprendimų, tarnybinių nuobaudų, netinkamai apskaitomo darbo laiko, neteisėto atleidimo, neskaidrios karjeros procedūros, neišmokėtų kompensacijų.

Tuo tarpu buvome priversti skaudžiai stebėti tendencijas, savotiškas kai kurių komisariatų varžybas, kas subtiliau, išradingiau sugebės apeiti pareigūno pareigas. Atrastami vis įvairesnių tokio elgesio būdų, sakome, viskas teisėta, nors teisėtumo supratimas siejamas su tariamai formalia atitiktimi teisės normoms, o ne interesų pusiausvyros užtikrinimu.

Perkelta | 2 psl.

Gerai ten, kur mūsų nėra

Atkelta iš 2 psl.

Kas bus 2020-aisiais?

Policija Vokietijoje, kaip rodo viešosios nuomonės apklausos, vertinama po valstybės vadovo ir teisėmų - trečioje vietoje. Profesinės sąjungos - lentelės apačioje. Tačiau taip nutiko ne todėl, kad jos dirba blogai ar išvis nedirba. Valstybė pakankamai aprūpina policiją, teikdama savo paslaugas. Profesinėms sąjungoms nereikia **net narių** laisvalaikio organizuoti - tą irgi daro valstybė. Tad vokiečiai, tiksliai nežinodami, ką veikia profsąjungos, nustumia jas į reitingų lentelių galą. Jiems atrodo, kad profsąjunga - institucija, kuri išieško pinigų. „Mano nuomone, Vokietijos profsąjungas vienija **tam tikros tradicijos**, kokių pas mus nėra“, - spėja V. Lamauskas. tuo metu, **kai** Vokietijos profsąjungos stebi, kaip gyvena jų nariai, Lietuvos profsąjungos gina savo narių interesus, kovoja už teisingą atlyginimą, už socialinių garantijų realizavimą.

Konferencijos metu vokiečių paklausta, kokią dabar aktualiausia problema sprendžia pasieniečių profsąjunga. Atsakymas šiek tiek netikėtas - **šiuo** metu didžiausia problema, kad 2020-aisiais **jų** policijos bendras amžius pasens. Jie tariasi su valdžia, kad vidutinio ir senyvo amžiaus pareigūnai dirbtų mažiau, o likęs darbas būtų atiduotas **jaunimui**. **Savo ruožtu** jaunuoliai galėtų daugiau užsidirbti. Jie yra ramūs dėl dabartinės situacijos. Jie viską turi. Mes dirbame būtent dėl to, kad apgintume savo narius“, - ne itin džiugią situaciją

komentuoja V. Lamauskas.

Lenkija lenkia Vokietiją

„Pabendrauti su vokiečiais buvo labai naudinga, - apie konferencijos produktyvumą kalbėjo V. Lamauskas. - **Užmezgėme kontaktus** su Vokietijos pareigūnams atstovaujantiomis profsąjungomis. Jie pažadėjo teorinę, ir konsultacinę pagalbą.“

Vis dėlto, kalbant su Lenkijos atstovais, paaikškėjo, kad jų profsąjungos pasiekė daugiau nei Vokietijos profsąjungos. Mūsų kaimynės profsąjungos vienija daugiau nei 150 narių, jos pirmininkas gali atlikti tik profsąjungines funkcijas, **tačiau** darbo užmokestis, socialinės garantijos jam vis tiek taikomos, didėja jo darbo stažas. Jeigu profsąjunga vienija 500 žmonių, jau du žmonės gali dirbti tik profsąjungoje. Tai rodo valstybės požiūrį kad ši suinteresuota profsąjungų veikla. Profsąjunga stebi darbdavių klaidas, jas pasako, šie mėgina jas **taisyti**. „Pas mus savikontrolės mechanizmas neveikia, o darbuotojas turi vienintelę socialinę garantiją - jo negali išmesti be profsąjungos sutikimo. Jei ji silpnesnė, net neturės galimybių to padaryti. Lenkų profsąjungos gali sau tą leisti“, - konstatavo LR ITIPS pirmininko pavaduotojas. Beje, Lietuvoje pamažu jau irgi pradeda

igyvendinti strategija mokėti atlyginimą didesnę profsąjungos vadovui.

„Gauta patirtis mums leis imti pavyzdį iš tų, kas jos turi daugiau. Mes turime žiūrėti į tas profsąjungas, kurios pažengusios toliau nei mes. Ten jos suvokiamos kaip šalies savireguliacijos mechanizmas. Pas mus jos traktuojamos kaip maištaujančių vergų kibirkštėlė. Nevyksta **joks** socialinis dialogas“, - niūria gaidele baigė V. Lamauskas.

Konferencijoje dalyvavo Vilniaus apskrities

ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinės sąjungos pirmininkas Vytautas Lamauskas, Lietuvos pataisos įstaigų profesinės sąjungos pirmininkas Tadas Cijūnaitis ir Lietuvos pasienio pareigūnų profesinės sąjungos pirmininkas Vladimiras Banelis, taip pat atstovai iš Lenkijos, Vokietijos pasienio profesinių sąjungų bei generalinis Lietuvos Respublikos konsulas Jonas Kinduryš ir Vokietijos konsulas. Jos metu kiekviena šalis pristatė savo pranešimus apie statutinių valstybės tarnautojų padėtį atstovaujamoje valstybėje, dalijosi patirtimi, apsikėtė bendromis teisinio reglamentavimo problemomis, ieškojo bendrų

LPPS pirmininkas V.Lamauskas įteikia Vokietijos policijos profesinės sąjungos pirmininkui atminimo dovanas.

Ranka ranką plauna, arba kada yra padidėjęs pavojus gyvybei?

Atkelta iš 2 psl.

Ranka ranką plauna

K. Likas pažymi, kad įstaigos, atliekančios tarnybinius patikrinimus, kiek įmanoma stengiasi atlikti juos ne pareigūnų, o įstaigos naudai, kad kompensacija nebūtų išmokėta. „Per daug formaliai žiūrėta į pareigū atlikimą“, - sako Karolis. Įstaigos blogai nustato faktines aplinkybes. Jo teigimu, Konstitucijos nuostata, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, labai dažnai pažeidinėjama.

Taip pat CMEK pradėjo nustatinti, kad pareigūnai nepatyrė tu sužalojimų, kurie patenka į minėtą ligų sąrašą. Deja, nukentėjusysis negali kreiptis į nepriklausomus ekspertus. Tai nustatyta įstatymais.

Vis dėlto jis gali kreiptis į ekspertą, **kuris** paaiškintų, prie ko turėtų būti priskiriamos patirtos **traumos**. **Jis duoda** parodymus teisme, kad komisijos išvada visiškai nepagrįsta.

Ką daryti?

Sužalojimą patyręs pareigūnas iš karto arba po kiek laiko gali kreiptis į profsąjungą. Jis rašo pranešimą vadovui, nurodydamas kokiomis

aplinkybėmis susižalojo. Kaip minėta, turi būti pradedamas tarnybinis patikrinimas. Jei jis nedelsiant nepradedamas, profsąjungos kreipiasi į teisumą, kad šis nurodytų atlikti patikrinimą.

Vėliau, gavęs patikrinimo išvadą, jei nesutinka su ja, gali prašyti profesinės sąjungos teisininkų pagalbos. „Aš visada prašau, kad man žmogus išsamiai papasakotų viską, kas nutiko“, - sako K. Likas. Taip išaiškinama situacija ir numatomas veiksmų planas.

Profesinės sąjungos nariai raginami drąsiai klausiti, kas neaiškū ar kelia abejonių. Teisininkai visada pasirodys pagelbėti.

Nuo šiol Lietuvos policijos generalinio komisaro aplinkraščiu teritorinės policijos įstaigų vadovams nurodyta suteikti visokeriopą pagalbą pareigūnams, kuriems dėl šaunamojo ginklo ar spec. priemonių panaudojimo pradedami ikiteisminiai tyrimai. Tokiais atvejais nurodyta kompensuoti dalį ar visas teisei pagalbū pateiktas išlaidas,

Vytautas Bakas: „Šiandien grįžtame į 90-uosius“

Atkelta iš 2 psl.

Taigi šiandien, galima pasakyti, grįžome į dešimtojo dešimtmečio pradžią, kai I policiją tiek teoriškai, tiek praktiškai gali ateiti visi norintieji... Atsimenu nuolat kartojamą vadovų frazę: „Nepatinka, išeik. Prie personalo skyrių eilės į tavo vietą.“ Akivaizdu, kad toks požiūris buvo trumparegiškas, o totalitarinės valstybės paveldėta statutinė kultūra nepriėjo. Pagaliau buvo iškreiptas policininko profesijos turinio suvokimas tiek visuomenėje, tiek pačioje policijoje.

Matyt, grįžimas į praeitį visus mus pradeda **vienyti**. **Tik skirtumas** šiandien esminis yra tas, kad tuomet pretendentai turėjo mažiau galimybių rinktis...

Naujasis policijos generalinis komisaras į pirmą vietą tarp savo prioritetų iškelia žmogiškuosius santykius. Tad šia prasme esame partneriai ir esame pasirengę tą poziciją puoselėti. Kartu suprantame, kad toks, nors ir aukšto rango pareigūno pareiškimas, negali staiga tapti visuotinę organizacijos vertybe. **Natūralu**, kad teks ieškoti administracinių mechanizmų, kaip šias idėjas įprasminti. Tad profesinė sąjunga tikisi, kad jau artimiausiu metu **atsiras** policijos įstaigų, padalinių vadovų veiklos vertinimo kriterijai, leisiantys identifikuoti šios idėjos atspindžius kiekviename kolektyve. Tikimės, kad **atlikti tyrimai** leis aiškiai pamatyti personalo kaitos priežastis policijos įstaigose, kurios neleis spekuliuoti

abstrakčiais samprotavimais, pvz., tik dėl mažų atlyginimų, šiuolaikiniai palyginti nesudėtingi sociologiniai metodai leidžia nustatyti darbo aplinkos **veiksnių tendencijas ir jų pokyčius, skaitinę** išraišką. **Iš tiesų tai yra tie rodikliai, kurie leistų** objektyviai įsitikinti Lietuvos policijos vadybininkų kompetencija. O ilgai suformuotų savireguliacijos ir asmeninės atsakomybės prielaidas.

2001-2007 m. laikotarpi pavadiniu juodžiausiu naujosios Lietuvos policijos istorijos laikotarpiu, bet kartu negaliu pripažinti, kad šviesos spindulys tunelio gale jau matomas. Pokyčius kol kas stebime Vidaus reikalų ministerijos lygmeniu, matome jų naujoje policijos vadovo retorikoje. Pirmą kartą aiškiai galėjome suprasti, kad profesinės sąjungos yra neišvengiamo proceso partneriai. Šiuos signalus vertiname kaip naujus iššūkius profesinėms sąjungoms. Tačiau tai dar nereiškia, kad organizacija užsimerkia ar pamišta savo funkcijas.

Profesinė sąjunga kaip pagrindinę veiksmingos policijos veiklos prielaidą mato jos vidinę damą. Naują, vakarietišką statutinių santykių, pagrįstų pagarba, tarpusavio atsakomybe, prasme.

Esu tikras, kad netrukus nepaisyti pareigūno garantijų bus tiesiog gėdinga, tai bus kvalifikuojama kaip nusikaltimas arba prilyginama šiukščiam tarnybinės drausmės pažeidimui, taikant už tai griežčiausią tarnybinę atsakomybę.

Kas nuveikta metų pabaigoje?

Metų pabaigoje dviejų valdžios vyrų kėdės liko tuščios. Neilgai trukus jos vėl nebebuvo vienišos. Ar jos patenkintos naujaisiais savo šeimininkais, paaikškės iš jų darbų. O dabar priminsime, kas nuveikta per paskutinius du mėnesius.

- Iš pareigū atsistatydinus policijos generaliniam komisarui Vytautui Grigaravičiui, daugeliui kirbėjo klausimas: kas dabar, ar bus geriau? LR ITIPS ir Lietuvos policijos profesinė sąjunga, reikšdamos nepasitenkinimą neskaidria Lietuvos **policijos** generalinio komisaro skyrimo eiga, išplatino viešą laišką LR Prezidentui, Seimo **Pirmininkui**, LR Ministrui Pirmininkui ir Seimo nariams. Šį laišką galite perskaityti **mūsų** tinklapyje.

- Naujuosius metus LR ITIPS pradėjo prašymu nediskriminuoti pareigūnams atstovaujantių organizacijų. LR ITI profesinių sąjungų grupei priklausančių profesinių sąjungų lyderiai kreipėsi į Lietuvos Vyriausybės vadovą, prašydami užtikrinti lygias profesinių sąjungų teises ir veiklos galimybes. Laiške teigiama, kad ITI profesinių sąjungų grupė, vienijama apie 4 tūkst. vidaus reikalų įstaigų, Kalėjimų departamento, archyvų, Valstybinės mokesčių inspekcijos pareigūnų bei valstybės tarnautojų, neturi galimybės lygiomis teisėmis naudotis tomis veiklos sąlygomis, kurias valstybė ir vyriausybė užtikrina trims save profesinių sąjungų centrais vadinančioms profesinėms sąjungoms (jų susivienijimams).

- Profesinių sąjungų ir pareigūnų kredito unijos lyderių pasirašytame rašte nurodoma, kad 2007 m. Vyriausybė patvirtino Socialinio dialogo Lietuvoje **stiprinimo 2007-2011 m. programą**, kuriai numatė skirti 1,7 mln. LL Iš esmės šias lėšas ketinama paskirstyti trims profesinių sąjungų centrums, taip sudarant nelygias veiklos galimybes visoms Lietuvoje veikiančioms profesinėms sąjungoms.

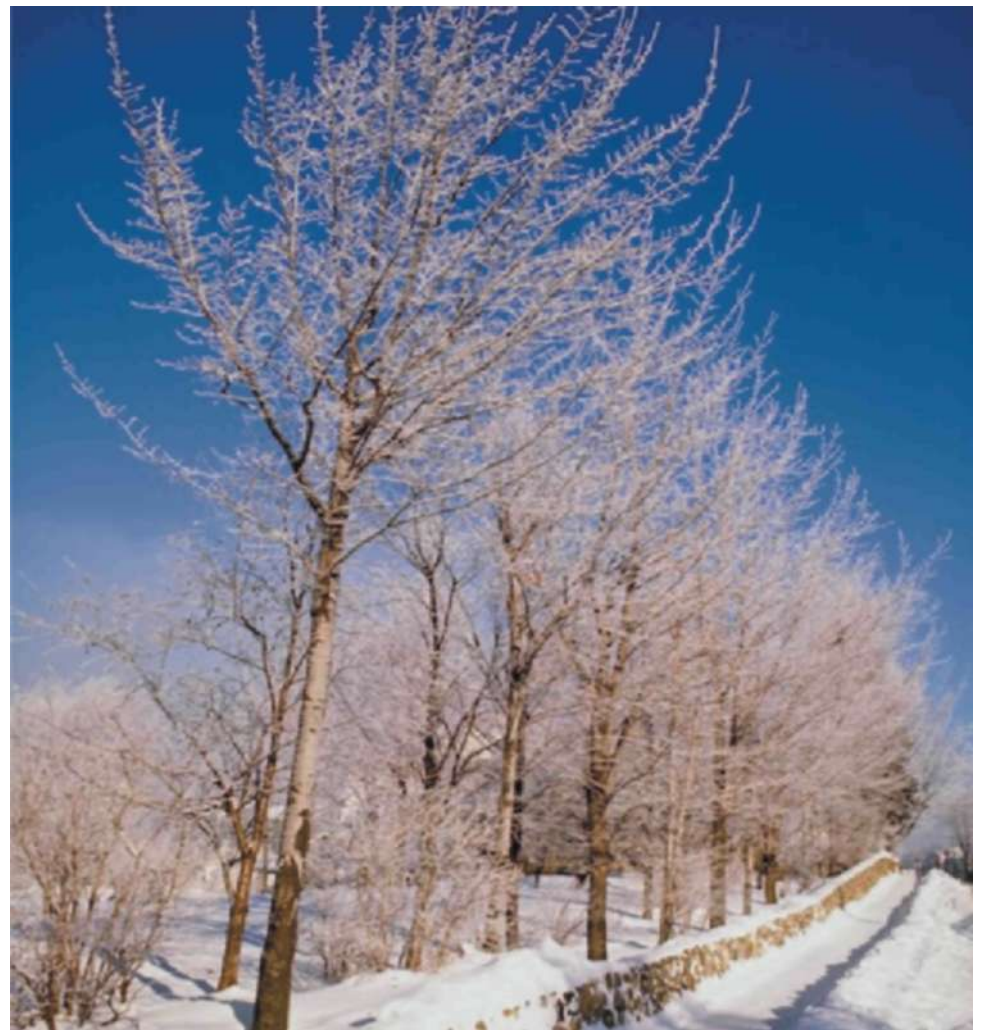
Pareigūnams atstovaujantių profesinių sąjungų lyderiai nurodo, kad nė vienas iš nacionalinių centrų neatstovauja valstybės tarnautojų interesams, priešingai, tokių pastangų pasigendama.

- Sausio viduryje ITIPS grupės atstovai pakviesti į tarptautinę konferenciją Varšuvoje. Apie ją skaitykite šiame „pareigūnai.lt“ numerioje.

- Po Naujųjų metų į pirmąją strateginę posėdį susirinko Lietuvos pasienio pareigūnų profesinės sąjungos (LPP PS) taryba. Jo metu aptarti artimiausi tikslai, priimti sprendimai strateginiais klausimais. Tarp pirmųjų LPP PS darbų numatyta siekti skaidrios karjeros ir su tuo susijusių esminių pokyčių (motyvacija, profesijos prestižas ir kt.). Keturmetis siekti glaudaus, betarpiško bendradarbiavimo su VSAT ir teritoriniais padaliniais. LPP PS yra ketvirtoji ITIPS grupės profesinė sąjunga. Jos tarybą sudaro 6 nariai, dirbantys skirtingose VSAT teritoriniuose ir struktūrinuose padalinuose (Vilniuje, Varėnoje, Ignalinoje, Pasieniečių mokykloje). Tarybos nariais **išrinkti Giedrius Krilavičius, Bernardas Radžiukynas, Voldemaras Maziliauskas, Andrius Servuta, Rimantas Liepa ir Donatas Bakša.**

- Vasario pradžioje LR ITIPS vadovai Tomas Vaitkūnas ir Vytautas Bakas lankėsi Latvijoje. Juokaudamas V. Bakas sakė, jog jie ten vyko kaip „geros valios ambasadoriai“. Latvijos policijos pareigūnų profesinių sąjungų lyderių kvietimu ITIPS vadovai dalyvavo dvejų metų šios organizacijos veiklos sukakties renginiuose.

Parengė Evelina Garnelytė

Pareigūnų „stogas“ Europoje

Kiekvienos šalies pareigūnams atstovauja ir juos gina nacionalinės profesinės sąjungos. O ar yra organizacija, vienijanti visą žemyną ir ieškanti būdų, kaip suvienodinti visų šalių pareigūnų garantijas? Apie tai šiame rašinyje.

1990 m. gruodį įvyko pirmasis Europos policijos profesinių sąjungų susivienijimo (CESP) susitikimas Budapešte. Jame dalyvavo Europos policijos sąjungų atstovai. Susitikimą paskatino Berlyno sienos sugriovimas. Po septyniolikos metų CESP tampa organizacija, kuri yra informuota, žino ir nusimano apie skirtingose šalyse dirbančių policijos pareigūnų problemas ir jų įvairovę.

Ilgalaikiai organizacijos planai: suderinti Europos policijos pareigūnų pajėgas ir sukurti minimalius socialinės bei darbo teisės standartus. Jie turėtų atitikti visų Europos policijos pareigūnų lūkesčius ir poreikius.

CESP veiklos diegimas kitose europietiškoje institucijoje

CESP turi teisę paduoti kolektyvinį skundą prieš vyriausybę, kuri negerbia Europos socialinės chartijos išpareigojimų. Šiuo atveju ji gali įsiterpti į valdžios darbą ir padaryti pastabą. Organizacijos narės pageidavimu jos atstovai gali įsikišti į šalies valdžios darbą su policija tam, kad apgintų organizacijos narės interesus ir reikalavimus.

CESP yra Europos Komisijos ir civilinės bendruomenės narė. EK ir civilinė bendruomenė yra išpareigojusios teikti informaciją apie konsultacijas. Čia galima surasti informaciją apie komisijos formalias ir struktūrines dalis, kuriose dalyvauja visuomeninės organizacijos.

CESP yra užregistruota darbininkų valdyba, kuri priklauso Tarptautinei darbo organizacijai. Pareigūnams atstovaujanti organizacija visada kontaktuoja su šia institucija siekdama ginti Europos policijos pareigūnų interesus.

Situacija Lietuvoje

2001 m. birželio 29 d. Lietuva ratifikavo pataisytą Europos socialinę chartiją.

Informacija apie Lietuvą, kurią CESP nuolat dėmesingai seka, skelbiama Europos žiniasklaidoje. Žinoma, jos būna mažai. Taip pat informacija apie mūsų šalį renkama iš įvairių ES organų. Tačiau patikimiausia informacija yra ta, kuri gaunama tiesiogiai iš organizacijų narių. Todėl narės turi informuoti CESP generalinį sekretorių apie iškilusias problemas. Tada ji galės remdamasi įstatymu padėti.

Pagrindinis žodis yra vidinė komunikacija. Jei narė veiksmingai komunikuoja, tada CESP reakcija ir veiksmai bus veiksmingi. Kai tik yra stengiamasi, vykdomasis organas yra pasirengęs reaguoti ir nuvykti į šalį, pasiteirauti apie dalyvavimą, paramą – susitikti su Seimo nariais, valdžios autoritetais, surengti spaudos konferencijas, mokymus.

Tad akivaizdu, kad tiesioginiai kontaktai ir diskusijos tarp ITIPS ir CESP vykdomojo organo būtų geriausias būdas žinoti, kas vyksta Lietuvoje, ir kartu gerinti policijos pareigūnų padėtį.

Kiekviena policijos profesinė sąjunga ar profesionali organizacija gali tapti CESP nare. Reikalavimas – sąjunga ar organizacija privalo vadovautis galiojančiu statutu ir vidinėmis taisyklėmis.

Organizacijoms, tapusioms CESP narėmis, bus suteikta pagalba reprezentuojant organizaciją. Jos atvirai bendradarbiaus su taryba. Taip pat turės pateikti informaciją apie organizacijas tam, kad CESP žinotų organizacijų siekius. Darbas vykdomas dviem kalbomis: anglų ir prancūzų.

Taryba taip pat galės bendradarbiauti su kitomis Europos Sąjungos organizacijomis, turinčiomis tokius pačius tikslus. Šis sprendimas pareikalauja CESP vykdomojo komiteto narių daugumos pritarimo.

CESP yra demokratiška, socialinė ir profesionali organizacija. Ji nepriklausoma nuo visų Europos ir nacionalinių viešų administracijų, pohtinių partijų, religinių ar filosofinių judėjimų ar kitų organizacijų.

Parengė Oksana Pliškina

KONTAKTAI

V. Mykolaičio-Putino 5, LT 03106, Vilnius
Tel. nr. +370(5)2716118, 56118
faksas +370 (5) 2123273
ei.paštas: info@pareigunai.lt
Darbo laikas: IV 8.30-17.30

Taryba

Pirmininkas Tomas Vaitkunas
El. paštas: info@pareigunai.lt

Pirmininko pavaduotojas Vytautas Bakas
El. paštas: Vytautas.Bakas@pareigunai.lt

Pirmininko pavaduotojas Vytautas Lamauskas
El. paštas: Vytautas.Lamauskas@vrm.lt

Kavos pertraukėlė

Policijos komisaras per susirinkimą pareiškia:
- Vat čia apie mus pasakoja labai daug visokių anekdotų, bet jūs nesijaudinkite: praktiškai visi jie kažkokie nesuprantami.

Teisiamasis prieš pirmąjį posėdį giriasi advokatui:

- Oi, kaip aš nušluostysiu nosį tam prokurorui...
- O kaip?

- Tas asilas tris metus rinko įrodymus, surado 25 liudininkus... O aš jau per pirmą posėdį pats viską prisipažinsiu!

Didelis teismo procesas dėl banko apiplėšimo. Prisiekusieji išeina į kambarį pasitarti. Po valandžiukės grįžta ir pareiškia:

- Mes nusprendėme, kad teisiamasis yra nekaltas pagal visus 4 kaltinimus.

Teisiamąjį visi puola sveikinti, šeima iš džiaugsmo apsiašaroja, advokatas spaudžia ranką... Galų gale išteisintas vyrukas susirūpinusiu žvilgsniu apsižvalgo ir pasimetęs tyliai perklausia advokato:
- Tai pala, čia kaip... Tai dabar man ir pinigų bankui grąžinti nereiks?

Policininkas Vileniškis sustabdo greitį viršijusį vairuotoją:

- Taip... Gerokai greitį viršijote...

- Gal galime susitarti?

- Ką čia tartis? 50 litų.

- Gerai... Tiesa, aš turiu tik 100 litų banknotą, ar turėsite gražos?

- O kam jums graža? Atgal juk vis viena pro čia važiuosite!

Kur dirbi?

- Mokslų akademijoje.

- O tiksliau?

- Genetikos katedroje.

- O dar tiksliau?

- Mokslinių eksperimentų parengimo skyriuje.

- O ka konkrečiai tu darai?

- Muses bandymams gaudau.

Prie stalelio sėdi elegantiška moteris. Prieina restorano administratorius ir mandagiai informuoja:

- Ponia, mūsų firminis patiekalas – sraigės,

- lau žinau. Kaip tik viena iš jų mane ir aptarnauja.

Kas moka – daro, kas nemoka daryti – moko, kas nemoka mokytį – vadovauja.

Sėdi bobutė su senuku ir bobutė jam sako:

- Tau galvoj visiškai tuk tuk. (ir beldžia į stalą)

Senukas sako:

- Kažkas atėjo!

- Palauk, tuoj atidarysiu...

Guli dvi silkės. Ypač kairioji.

Pažvelgęs į veidrodį, turi pripažinti, kad dievas visgi turi gerą humoro jausmą.

Po mirties kelių policininkų dūšios pasilieka savo darbo vietose.

Keliuose, postuose, darbo kabinetuose. Skirtumas tik toks, kad jie negali

nieko sustabdyti, nubausti, imti kyšiu... Tai ir yra jų pragaras.

Administracija

Administratorė
Rasa Prašmuntienė
El. paštas: info@pareigunai.lt

Teisininkai

Karolis Likas

El. paštas: karolis.likas@gmail.com

Sandra Čereškienė

Raimonda Vainoraitė

El. paštas: Raimonda.Vainoraitė@pareigunai.lt

Per policijos raciją:

- 'Dubysa penkiolika', čia 'lapė septyni', Laisvės alėjoje kilo muštynės.

Pastiprinimo nereikia – pats pabėgsiu...

Du KGB agentai važiuoja kupė ir pasakoja vienas kitam politinius anekdotus.

Vienas sako:

- Palauk, kasetę apversiu.

Kitas jam:

- Nu baik tu, paskui pas mane persirašysi.

Įsidarbino fabrike čiukčius. Pradirbo kokį mėnesį ir nuėjo direktoriui skųstis:

- Direktoriau, Čiukčia nedurnas.

- Ką? Gal ir nedurnas... O ką?

- Čiukčia nedurnas, o jį vadina durnium. Kasdien vadina.

- Kas vadina?

- Petraitis vadina. Sako: "Čiukčia durnas".

- Gerai, pakalbėsiu su Petraičiu.

Įsikviečia direktorius Petraitį ir sako:

- Buvo čiukčia atėjęs, skundėsi, kad tu jį nuolat durniumi vadini.

- Bet jis ir yra durnius. Nežinau, kaip kiti, bet šitas tai durnius. Galiu pademonstruoti.

- Gerai, pademonstruok.

Petraitis pakviečia čiukčia, duoda jam savo namų raktus ir taria:

- Nubėk pas mane namo, pažiūrėk, ar aš ten esu.

Čiukčia nubėga. Petraitis taria:

- Na, matote? Sakiau, kad durnius?

- Na joo... Galėjo juk paskambinti...

Ar pastebėjote, kad Lietuvoje veisiasi bjaurūs žali žmogeliukai? Dažniausiai jie išsoka tiesiog iš niekur, ir mosuodami dryžuotomis lazdelėmis, stabdo pravažiuojančias mašinas.

Vyriškis mėsos parduotuvėje:

- Duokite man 200 gramų šitos dešros, ir supjaustykite: 100 gramų – iš kairės į dešinę, o 100 gramų – iš dešinės į kairę.

Pardavėja, išklausiusi, pralemena:

- Jūs policininkas...

Vyriškis nustemba:

- Taip, o kaip supratote?

- Taigi jūs su uniforma...

- Ar jūs tikite teismų klaidomis?

- Žinoma, mane patį du kartus išteisino!

Kelių policininkams ginklas išduodamas tam, kad jie dienos uždarbį galėtų apsaugoti nuo kitų plėšikų.

Gerokai įkaušęs vyrukas paskambina į policiją ir klausia:

- Čia šiltnamis?

- Ne! – Atsako įtūžęs policininkas.

Vaikinas tęsia toliau:

- Tai kodėl aš kalbuosi su agurku?

Partneriai:

LR ITIPS, LPJPS, LPPS

Numerį rengė:

Margarita Bakienė, Evelina Garnelytė, Karolis Likas, Oksana Pliškina

Redakcijos adresas: redakcija@pareigunai.lt

Maketavo ir spausdino UAB "Įdėjų oazė"